

Antagna av barn- och ungdomsnämnden 2014-04-20, § 2017/27, dnr 2017/0999 BUN

Reviderad av utbildningsnämnden 2019-12-03, dnr 2019/3976 UN.

Innehållsförteckning

Riktlinje för anmälan och utredning av kränkande behandling, diskriminering, trakasserier och sexuella trakasserier samt repressalier	1
Definitioner.....	1
Reglering	2
Ansvarsfördelning	2
Huvudmannens ansvar.....	2
Rektors ansvar	3
Skol- och förskolepersonalens ansvar	3
Arbetsgång.....	4
Rutin för anmälan och utredning kränkande behandling, diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier	5

Riktlinje för anmälan och utredning av kränkande behandling, diskriminering, trakasserier och sexuella trakasserier samt repressalier

Denna riktlinje syftar till att säkerställa en likvärdig och systematisk hantering av anmälan och utredning av uppgifter om att kränkande behandling, diskriminering, trakasserier och sexuella trakasserier samt repressalier förekommit inom utbildningsnämndens verksamheter.

Definitioner

Kränkande behandling är ett uppträdande som kränker ett barn eller en elevs värdighet. Kränkande behandling kan vara synlig eller dold. Exempel på kränkande behandling är nedsättande tilltal, ryktesspridning, förlöjliganden, fysiskt våld, utfrysning eller hot. Kränkningar kan vara direkta eller utföras via internet eller telefon.

Diskriminering är när någon missgynnas direkt eller indirekt och att handlingen ha samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna. De sju *diskrimineringsgrunderna* är kön, könsöverskridande identitet eller

uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning och ålder.

Trakasserier är beteenden som kränker någon annans värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna (se ovan).

Sexuella trakasserier innebär ett handlande av sexuell natur som kränker någons värdighet.

Instruktioner att diskriminera är till exempel när någon ger en order eller instruerar någon som är i beroendeställning, till exempel en anställd, att diskriminera någon annan.

Repressalier innebär att någon blir utsatt för någon form av bestraffning eller dålig behandling, som en reaktion på att hen har påtalat eller anmält diskriminering.

Huvudman är utbildningsnämnden. Utbildningskontoret är huvudmannens tjänstemannaorganisation.

Reglering

I 6 kap. skollagen (2010:800) regleras att huvudmannen har långtgående skyldigheter att motverka trakasserier och kränkande behandling. Lagen reglerar krav på ett målinriktat arbete för att främja barns och elevers lika rättigheter och möjligheter samt på att förebygga och förhindra kränkande behandling och trakasserier.

Diskrimineringslagen (2008:567) syftar till att motverka diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Av 2 kap. diskrimineringslagen framgår att det finns ett diskrimineringsförbud. I 3 kap. diskrimineringslagen regleras att krav på aktiva åtgärder.

Ansvarsfördelning

Huvudmannens ansvar

- Att varje enhet regelbundet kartlägger och analyserar sin organisation för att försäkra sig om att det inte finns några faktorer i organisationen som leder till eller riskerar att leda till kränkande behandling, diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier, särskild uppmärksamhet ska ägnas åt att förebygga att barn och elever utsätts av personal i verksamheten.
- Att det finns system och rutiner för hur man ska utreda, åtgärda och dokumentera kränkningar att anmälan kommer såväl rektor som huvudmannen till del.
- Om en kränkning av ett barn/en elev uppges ha utförts av rektor för en förskole- eller skolenhet ska rektorn anmäla uppgifterna till huvudmannen. Huvudmannen ska därefter utreda uppgifterna om

kränkning inom ramen för utbildningsnämndens klagomålsprocess enligt 4 kap. 8 § skollagen.

Rektors ansvar

- Rektor ansvarar för att utöva ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling, diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier samt främja barn och elevers lika rättigheter.
- Rektor ansvarar för att skyndsamt utreda anmälda kränkningar och vidta åtgärder till dess att kränkningarna upphört.
- Rektor ansvarar för att kränkningar anmäls till utbildningskontoret enligt utbildningskontorets anvisning för anmälning av kränkningar
- Om det avser en kränkning som uppges vara utförd av en lärare i modersmål ska elevens rektor anmäla händelsen till lärarens närmaste chef (chef vid Centrum för Integration och Flerspråkighet). Elevens rektor utreder och dokumenterar händelsen i enlighet med kommunens riktlinjer för att utreda kränkningar.
- Rektor har delegation att säkerställa att varje förskole- och skolenhet årligen upprättar en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling, diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som skolan avser att påbörja eller genomföra under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Rektor får delegera vissa avgränsade ledningsuppgifter eller beslutanderätt i organisatoriska frågor eller sådana frågor som rektor ska fatta beslut om enligt särskilda föreskrifter i lag eller annan författning. Således är det möjligt för rektor att utse en kränkningsansvarig vid förskole- eller skolenheten. Den som utses måste ha tillräcklig kompetens och erfarenhet.

Skol- och förskolepersonalens ansvar

- Personal ska aktivt arbeta för att förebygga kränkande behandling, diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier, samt främja barn och elevers lika rättigheter.
- Anställd personal vid förskole- och skolenheten har anmälningsplikt till rektor om de får kännedom om att ett barn eller en elev upplever sig ha blivit utsatt för kränkande behandling, diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier.
- Om det avser uppgifter om kränkning mellan elever från olika skolor ska personalen anmäla uppgifter om kränkning till elevernas rektorer.

Arbetsgång

Huvudmannen är enligt skollagen ansvarig för att utbildningen genomförs i enlighet med skolförfattningarna. I skollagen anges att det pedagogiska arbetet vid en skol-/förskolenhet ska ledas och samordnas av en rektor som huvudansvarig.

Huvudmannen ska alltid informeras när rektor får kännedom om att ett barn eller en elev känner sig utsatt för kränkande behandling, diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier. För att huvudmannen ska vara informerad och kunna följa varje enskilt fall är det viktigt att det finns en fungerande systematik för rapportering och kommunikation mellan verksamhet och huvudman. Från och med vårterminen 2020 sker anmälningar och dokumentation av kränkningar genom kommunens anvisade digitala tjänst (Digital respons). Huvudmannens utredningsansvar avseende kränkande behandling, diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier är i Sollentuna kommun delegerat till rektor.

För att tydliggöra arbetsgången vid kränkande behandling, diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier har en rutin (se bifogad *Rutin för anmälan och utredning kränkande behandling, diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier*) upprättats i Sollentuna kommun som gäller för alla kommunala skolor, förskolor samt annan pedagogisk verksamhet (enligt 25 kap. skollagen).

Rutin för anmälan och utredning kränkande behandling, diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier

1. Personal som får kännedom att ett barn eller en elev anser sig vara utsatt för kränkande behandling, diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier ska anmäla detta till rektor som skyndsamt ska utreda omständigheterna kring anmälan. Anmälan och utredning sker enligt utbildningskontorets anvisningar för digital anmälan och utredning av kränkningar. Om flera barn/elever bedöms ha blivit utsatta i samma händelse ska en separat anmälan upprättas för varje barn/elev.
2. När utredningen av kränkningen är sammanställd ska rektor besluta huruvida en fördjupad utredning ska inledas eller om ärendet kan avslutas baserat på de åtgärder som redan är vidtagna.

Oavsett bedömning av kränkningens art ska rektor eller den som genomför för utredningen kontakta berörda elevers vårdnadshavare och berätta hur skolan arbetar med anmälan.
3. Genom att rektor tar del av en anmälan i det digitala systemet sker det per automatik en anmälan till huvudmannen. Huvudmannens utredningsansvar är delegerat till rektor.
4. Rektor har ansvar för att utredningen görs allsidigt och skyndsamt. Utredningen ska belysa vad som hänt, den ska omfatta både den eller de som uppges ha utfört kränkningen och den som uppges ha blivit utsatt. Utredningen ska innehålla en analys av orsakerna till de inträffade. Den ska ge tillräcklig information för en bedömning av vilka åtgärder som måste vidtas och att dessa åtgärder ska följas upp. Kontinuerlig utvärdering ska ske utifrån kränkningens art.

Utredningens omfattning och metod måste anpassas till varje enskilt ärende och utredningen måste leda fram till åtgärder om en kränkning kunnat konstateras. Man kan inte låta saken bero om de inblandade lämnar motstridiga uppgifter (ord står mot ord). De åtgärder som sätts in ska riktas mot både den som blivit utsatt och den eller de som utredningen ha visat utövat kränkningen. Åtgärderna ska följas upp för att säkerställa att de haft önskad effekt. Om tillräckliga åtgärder vidtagits, dvs kränkningarna har upphört, med anledning av anmälan avslutar rektor ärendet.
5. Om misstankarna gäller att en vuxen kränkt ett barn eller en elev ska utredningen alltid ledas av rektor. Om misstankarna avser att rektor kränkt ett barn eller en elev ska utredningen ske inom ramen för kommunens klagomålshantering vid utbildningskontoret.

6. Utbildningskontoret granskar systematiskt anmälningar och utredningar för att säkerställa att tillräckliga åtgärder vidtas och att resultatet följs upp. Resultatet av granskningen återkopplas till rektor.
7. Utbildningskontoret följer systematiskt upp att anmälningar om kränkande behandling, diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier . Huvudmannen upprättar läsårsvis en analys på skolnivå, där särskild vikt läggs vid att säkerställa att utredning och åtgärder har lett till önskade resultat.

Anmälningar till andra myndigheter

I varje enskilt fall görs en bedömning om andra myndigheter ska kontaktas, till exempel socialnämnden eller polismyndighet.